

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

فلسفه (۱)

رشته‌های ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی

پایه یازدهم

دوره دوم متوسطه

کاظم اصغری
آذربایجان شرقی

فلسفه و زندگی: هر یک از ما باورهایی دربارهٔ جهان، انسان، مرگ، عدالت و ... داریم. ما با همین باورها و بر اساس آن‌ها زندگی می‌کنیم. گاهی این باورها را از روی تحقیق و دلایل محکم به دست می‌آوریم و گاهی هم ممکن است دلیلی برای آن‌ها نداشته باشیم و آن‌ها را صرفاً طبق عادت و تقلید از دیگران و تحت تأثیر محیط و جامعه گرفته باشیم. از لا به لای سخنان و رفتارهای مردم می‌توانیم به این باورهای پی ببریم. اندیشهٔ فلسفی دربارهٔ زندگی، یعنی همین ژرف‌اندیشی در باورها؛ یافتن چرایی و دلایل درستی یا نادرستی باورها، پذیرفتن باورهای درست و کنار گذاشتن باورهای نادرست. فلسفه به ما کمک می‌کند باورهای و عقاید و اندیشه‌های خودمان را درست مدیریت کنیم و برای آن‌ها استدلال کنیم.

معنای زندگی: عقاید و باورهای ما در مورد زندگی، همان فلسفهٔ زندگی ماست که به زندگی ما معنا می‌دهد. انسان‌ها در این عرصه چند دسته‌اند: برخی هرگز به مسایل اساسی زندگی نمی‌اندیشند و به آنچه از دیگران دریافت می‌کنند قناعت می‌کنند، برخی در این مورد درست می‌اندیشند و برخی نادرست.

برخی فواید دیگر فلسفه

- ۱- **دوری از مغالطه‌ها:** فلسفه به ما کمک می‌کند با کاهش مغالطه‌ها و خطاهای فکری، فهم درست و تعبیر و بیان مناسبی از حقایق چه در مورد عالم هستی و چه در مورد مسایل بنیادی زندگی داشته باشیم. فلسفه به ما کمک می‌کند با اندیشه و فهم و تفسیر درست از امور، مبانی درستی برای زندگی اختیار کنیم.
- ۲- **استقلال فکری:** اهل فلسفه، حقیقت‌جو و تابع برهان و استدلال است نه تابع افراد و اشخاص. به قول افلاطون با تفکر فلسفی می‌توانیم خود را از غار تاریک عادت‌ها بیرون بکشیم و نجات بدهیم و به خورشید حقیقت راه یابیم.
- ۳- **رهایی از عادهای غیرمنطقی:** فلسفه کمک می‌کند از عادت‌های تاریخی و اجتماعی خلاص شویم، در برابر

سرمشقهایی برای جستجوی فلسفهٔ زندگی

- ۱- بدانیم که جوینده یابنده است و هر حقیقت طلبی سرانجام به مقصود خود خواهد رسید.
- ۲- حقیقت محور باشیم و در حدّ توان خود به دنبال دلایل باشیم و از احساسات و تخیلات و توهمات و تعصبات دوری کنیم.
- ۳- از آثار و نوشته‌های انسان‌های بزرگ و قابل اعتماد و صادق کمک بگیریم.
- ۴- به هر باور درست و معتبر که دست یافتیم، ترتیب اثر بدهیم و عمل کنیم.
- ۵- همواره به دنبال اصلاح خطاهای خود باشیم.